

Wiadomości krajowe.

— Zc Lwowa. —

O k ó l n i k

C. K. Rządu krajowego.

Względem zniesienia opłaty cła wyhodowanego od towarów drewnianych.

Najjaśniejszy Pan w zamiarze oycowskim wspierania handlu drzewa, raczył najwyższą uchwałą z d. 10. Sierpnia r. b. rozporządzić, co następuje:

1) Od drzewa opałowego i budowlanego, pod Nrm. porządk. 37. w ostatnim oddziale taryfy, Okólnikiem z d. 15. Maja 1822 do liczby 26041. ogłoszonej, wyrażonego, jako to: od kłoców, kołof, polan i gałęzi; dalej balonów, słupów, tarcio, łat, gatów i t. p. od trocin wszelkiego rodzaju, od wyrąbanego drzewa na wozy, od prostego drzewa stolarskiego, jako jest: klonina, brzozyzna, dębina, drzewo trześciowe, orzechowe, jodłowe i t. p. ma być na wszystkich granicach Monarchii względem krajów obcych 1/4 kracyca cła wyhodowego, a 3 kracycary cła przywozowego, od każdego Złt. Ryńskiego wartości pobierane.

2) W handlu zamiennym między prowincjami Niemieckimi z Węgrami i W. Xięstwem Siedmiogrodzkiem pobierać należy na liniach granicznych Austriackich cła wyhodowego 1 1/2 kr., wyhodowego 1/4 kr. na linii Węgierskiej cła trzydziestowego Esaito 1/4 kr.; trzydziestowego Consumo atoli podług taryfy z r. 1795, od każdego Złt. Ryńskiego wartości, 3 kr.

3) Od tych przepisów wyjęte jest drzewo na maszyny i okręty, dla którego cło dotąd ustanowione, aż do dalszego rozporządzenia zostało ma.

4) Niniejsze przepisy cłowe obowiązują od dnia, w którym takowe każdemu urzędowi cłowemu obwieszczone zostaną.

Co w moc Dekretu Prezywalnego z d. 29. Sierpnia r. b. do liczby 8080. zapadłego, do powszechnej podaie się wiadomości.

(Podpisy.)

— Z Wiednia d. 15. Października. —

Jego Cesarzka Mość najwyższym listem

Swoim Gabinetowym, pisanym do C. K. pierwszego W. Ochmistra Xięcia na Trauttmansdorfie Weinsberga, raczył najłaskawiej mianować C. K. Szambelana Hrabiego Ludwika Sczechenyi, W. Ochmistrem Xiężniczki Zofii Bawarskiej, przyszłej Matłzonki Jego Cesarzowicowskiej Mości Arcy-Xięcia Franciszka Karola. — Tenże złożył w d. 14. b. m. w tymże charakterze przyszłego. Również Cesarz Jego Mość listem Gabinetowym, przestany Swemu pierwszemu W. Ochmistrowi i Zastępcy W. Podkomorzego, Xięcia na Trauttmansdorfie Weinsbergowi, raczył najłaskawiej mianować Xiężnę Kińską, urodzoną Baronównę Kerpen, C. K. Damę Krzyża Gwiazdzistego i Pałacową Cesarzowej Ję Mości: W. Ochmistrznją przy Królownie Zofii Bawarskiej, przyszłej Matłzonce Arcy-Xięcia Franciszka Karola, a Elżbietę Hrabinię Cavriani i Wilhelminę Hrabinię Wurmbbrand, obiedwie C. K. Damy Krzyża Gwiazdzistego, C. K. Damami Dworu.

Naczelnie Dowódzcy w Galicyi Jenerał Artyleryi, Xiąże Reuss-Plauen, Henryk XV., na żądanie swoje został od służby uwolniony i wyniesiony do godności Marszałka polnego.

Gazeta Wenecka donosi pod d. 20tym Września: »Wczoraj odprawiła się tu uroczystość dla C. K. wojennej marynarki, mianowicie: zasłużonemu i wiekiem szanownemu Kapitanowi okrętowemu, Połkownikowi Armeni raczył N. Pan, uznając jego rozstropne, ogłędne i dzielne postępowanie, jako dowódcy C. K. flotylli w Lewancie, przeznaczyć Krzyż kawalerski C. Austr. ordera Leopolda, takowy więc onemu wraz z ozdobami tegoż orderu został publicznie w arsenałe danj. Jenerał Major i Naczelnj Dowódzca Marynarki, Margr. Paulucci, miał przy téj sposobności krótka i stósowną mowę, która wszystkich obecnych poruszyła; poczem przypiął order do zasłużonej piersi zsiwiałego weterana, który uczuciem przejęty, zaśledwie przemówić mógł kilka słów dla okazania wdzięczności, za tę najwyższą łaskę Monarchy.«

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Kuryer Angielski donosi: »Mamy przed sobą Gazety Kolumbijskie, dochodzące do d. 18go Lipca. Jedna z tych uważana za Rządową, zawiera publiczne zdanie sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych względem stanu Rzeczypospolitej. Druga, pod tytułem: »Konstytucjonista«, jest wydana w języku Angielskim i Hiszpańskim, pierwsza tylko w Hiszpańskim. Rządowa zawiera traktat związków między Rzeczypospolitami: Kolumbijską i Meksykańską. Traktat ten podpisany w d. 23. Października 1823, a w d. 30. Czerwca 1824 r. przez Rząd Kolumbijski wymieniony. Treść tego traktatu dawno znana jest publiczności. W Numerze z d. 18. Lipca umieszczony jest wyrok przyjęty od Senatu i Izby Reprezentantów, a przez Władzę wykonawczą zatwierdzony, oznacza on opłaty od wywozu wszystkich natury i sztuki pódów Rzeczypospolitej. Opłaty te są jednakowe dla wszystkich prowincyj i portów Kolumbijskich.«

Gazeta Luizyanny odebrana w Londynie, donosi, że Jenerał Meksykański Santana mianowany Wodzem prowincyj Yncatan, odziedził się od prowincyj związkowej, i zawarł ugodę z Hiszpanami, mocą której część ta Meksyku otworzy znówu związki handlowe z Hawanną.

Portugalia i Brazylia.

Gazeta wychodząca w Bahii: *Grito da Razao* (Głos rozumu) donosi z Fernambuku, że tameczny Prezydent Carvalho tylko tym sposobem zjednał sobie stronnictwo, że wniósł w lud, iż go uwolni od Prezydenta Morgado, powszechnie w prowincyj znieawidzonego człowieka i przez swe przedstawienie wyjedna u Cesarza dla Narodu nowe wolności i wielkie ulepszenia. Przez to, nabył on nie tylko w Fernambuku zaufania, lecz i zagranicą w prowincyjach Ceara i Alagoas porobił sobie tajemnych ajentów; atoli, gdy miał być swęj władzy pewnym, przez nieroztropność dał poznać swe dumne zamiary. Poczem wszystkich lud wewnątrz krain zbroił się, aby przeszkodził zamierzanemu rozdziałowi od sprawy Cesarstwa i odłączenia pojedynczych prowincyj. Wnet stronnictwo Carvalha upadło w Ceara, a Wielkorządca w Alagoas, Bello, zadał mu raz śmiertelny. W kilku potyczkach porażony, cofnął się do Recife (portu Fernambukskiego) i spodziewając się codziennie, że i to ostatnie miejsce schronienia będzie musiał opuścić. W Recife pa-

nuie nierząd i wielka drożyzna.« — »Bahia«, mówi dalej ten Dziennik, »doznaje pokoju, i prowincya ta nie złamie przysięgi, którą wykonała na Konstytucyją przez Don Pedro I. nadaną. Nie będzie zbyteczna namienić, że prowincya ta ma największy wpływ na opinią w północnej Brazylji.«

Hiszpania.

Gazety Paryżkie donoszą z Madrytu z d. 22. Wrzesnia: »Gazety Londyński głosily o poddaniu się zamku San Jan de Ulloa pod Vera-Cruz. Wiadomość ta, żadną inną czynnością nie wsparta, zbitą została urzędownie listami wierzytelnemi, które Rząd nasz odebrał z Ameryki. Miasto, aby zamek miał się poddać, przeciwnie jest on na nowo tak żywność i zapasy wojenne zaopatrzone, że usiłowania powstańców do poddania się muszą na niczém spełznąć. Twierdzę tę zaopatrzył na nowo fregata Hiszpańska Sabina. — Jeżeli chcemy wiedzieć ile wynoszą szkody w osadach Hiszpańskich, będących teraz w powstaniu, tedy nie potrzeba, iak tylko rzucić okiem na przeszłe i terażniejsze dochody tych krajów. W roku 1805, mennica Meksykańska posłała 140 milionów franków w twierdych piastach do Hiszpanii; a w roku 1821 tylko 30 millionów. — Zbrodnicze przedsięwzięcia przeciwko Taryfie i Almeryi, nie były jedynemi, które buntownicy zamierzali; bowiem pod ten sam czas, ukazała się trzecia wyprawa pod osobistém dowództwem znanego Lopeza Bannos, na brzegach Walencyi. Buntownik ten pobity na głowę roku zeszłego przez Hrabiego Bourmonta pod Huelva, miał zuchwały zamiar wylądować w zatoce Alfabues. Punkt ten leży prawie przy ujściu rzeki Ebro do morza śródziemnego. Bannos stracił kilka dni Wrzesnia na krążeniu kilka mil od brzegów; w d. 6. wspomn. miesiąca napadła go straszna burza, i szczęśliwy, że przybyć mógł do Gibraltaru. Z resztą wątpliwa jest, czyli w istocie miał wylądować. Okręt, na którym płynął, uważany był z brzegów, i gdziekolwiek byłby wylądował, spotkałby go byłnieochybnie los ten sam, co i jego towarzyszy w Almeryi rozstrzelanych. Inna znówu wyprawa z 15 małych statków złożona, ukazała się na brzegach Oropesa, (równie w Królestwie Walencyi), a ponieważ spiesznym pochodem udało się 800 ludzi wojska ku brzegom, zatem buntownicy czempredzcy niekli. — Nowy tymczasowy Minister Woyny, Don Jose Aymeric, okazał się czynnym. W Wydziale swoim wiele poczynił odmian i silnie popiera

uzbrojenie Królewskich ochotników na wszystkich punktach półwyspu. — Zda się, że Algierczycy po podpisaniu traktatu z Anglią, zająć się znów chcą zwyczajnym rozbojem morskim przeciwko okrętom handlowym niebezpiecznej Hiszpanii. Kontra Admiral eskadry Holenderskiej krążący na morzu śródziemnym, zawiadomił Władze Hiszpańskie, iż instrukcyje jego rozkazują mu ograniczać się na obronie handlu Niderlandzkiego. Tak więc rewolucyonisci nasi wspólnie z Algierczykami będą działać, aby nasze brzegi pustoszyć i okręty kupieckie rabować. Kilku z tych złoczyńców udało się istotnie do Barbaryczyków.

Dziennik Gwiazda donosi z Madrytu z d. 28. Września: »Król i rodzina Królewska od d. 22. t. w. mieszkają w Eskuryjali. Aby wiecznie pamiętać dnia 1. Października 1823, w którym Król po trzechletniej niewoli między buntownikami, powrócił do wiernych swoich poddanych, rozkazał Monarcha, by w dniu tym odprawiało się corok dziękczynne nabożeństwo we wszystkich kościołach Państwa.«

P. Zea Bermudez złożył przysięgę jako Minister Spraw Zewnętrznych i o mianowaniu swoim zawiadomił Postów i Agentów przy Rządzie Hiszpańskim zawierzytelnych.

Wielka Brytania i Irlandya.

Jego Królewicowska Mość, Xiążę York, naczelny Wódz Wojska, wydał nowe przepisy względem posunięcia na wyższe stopnie, przeniesienia i uwolnienia Oficerów różnej broni. Żaden Oficer nie może być Kapitanem, jeżeli nie służył dwa lata w niższym stopniu. Kto nie liczy lat szesnastu służby nie może być Majorom. Nikt z Oficerów otrzymawszy rozkaz udania się do pułku lub batalionu za granicę będącego, nie może przejść do innego pułku, chyba udowodni słabość zdrowia. Żaden Oficer, żądający swego uwolnienia, nie ma opuszczać pułku, póki jego prosba nie zostanie przyjęta.

P. Canning przybył w d. 29. Września do domu swego wiejskiego w Gloucester-Lodge.

W dniu wspomnianym były wybory w Londynie na Lorda Majora. Jednogłośnie wybrano Starszego gminnego Garrat, który przy oklaskach wszystkich ludzi prawych został ogłoszony.

Rząd otrzymał listy urzędowe z przylądka Coest-Castle z d. 12. Lipca. Donoszą one o znacznych korzyściach odniesionych nad Aszantami, którzy tylko pół mile byli od brzegów oddaleni. Król dowodził im osobiście.

Stratę Anglików podają na 500 ludzi, nie licząc w to Fantisów, ich sprzymierzeńców.

Z Kalkuty nadeszła wiadomość, że Birmania bardzo daleko się cofnęła i Cocher opuścili. Wojsko Angielskie powróciło do Solhet.

Francya.

Rozporządzenie Królewskie z d. 29. z.m. brzmi w sposobie następującym:

»Karol X. i t. d. — Chcąc Nasze na Tron wstąpienie oznaczyć taskowością i wojsku Naszemu okazać, ile Nas obchodzi. Na zdanie sprawy Naszego Ministra Sekretarza Stanu w wydziale wojennym i po wysłuchaniu Naszjej Rady, rozkazaliśmy i rozkazujemy, co następuje: Art. 1) Amnestyą otrzymają: Wszyscy Podoficerowie i szeregowi Naszego wojska lądowego, iak i nowozaciężni, którzy w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, opuścili wojsko, gdzie byli powinni, a stąd są za zbiegów ogłoszeni. I t. d.«

Król, ze względu na potrzebę służby w twierdzach Królestwa i osadach, rozporządzeniem z d. 29. Września, rozkazał, aby zupełny stan sztabu jeneralnego korpusu inżynierji, który podczas osadzenia tymczasowo na 350 Oficerów był zmniejszony, znów posunięty został do 400 Oficerów, nie licząc w to Jeneralnych Inspektorów broni.

W d. 3. Października po Mszy przyjmował Król urzędników Koronnych, ciasto dyplomatyczne, Ministrów, wielu Marszałków, Parów, Deputowanych i t. d.

W d. 5. pracował Król z Prezydentem Rady Ministeryjalnej Hrabią Villelem i z Ministrem Spraw Zewnętrznych Baronem Damas.

Obrzęd pogrzebowy Ludwika XVIII. odprawił się ma w kościele Śgo. Dyonizego d. 25. Października, a koronacja Karola X. w Rheims, dopiero w maju roku przyszłego.

Rząd dla umieszczenia Ministerium Spraw Duchownych kupił pałac Hrabiego Montlaure przy ulicy St. Peres, za 500,000 franków.

Minister Woyny, Margrabia Clermont-Tonnerre pojechał do Lunevillu, dla odprawienia obrotów z wojskiem tamże zbranym. Pod jego niebytność zarządza tem Ministerium Baron Damas.

W d. 1. Października wojsko rozłożone w Paryżu, rozpuszczono aż do ósmej części do domów na półroku.

Mémorial Bordelais z d. 27. Września ogłosił, że do wyspy Mallorca przybyła eskadra Rosyjska z 25000 ludzi; że pod Almerją schwytano udającego być żebrakiem, czło-

wieka, który wraz z buntownikami wylądował, i miał wexle na cztery miliony; że Rossyjski Oficer wysiadł na ląd w Alikante i udał się jako goniec do Madrytu i t. d. Gazety Paryżkie czynią uwagę, że te nowiny są fałszywe i niedorzeczne, bo żadna wyprawa z portów Rossyjskich tak na morzu wschodnim iak i na czarnem nie wypłynęła. Gwiazda wszystko ogłasza za bajkę.

Wszyscy Hiszpanie przybywający na granice, opatrzeni w paszporty Ministra Jęga katolickiego Mości, lub Jeneralnego wyższego Intendentu policyi, na prowincjach Jenerata Kapitana lub Jeneralnego Intendentu policyi, mogą udać się wewnątrz Francyi, bez doniesienia w téj mierze Barmistrzów do wyższej władzy. Co się zaś dotyczy obcych zbiegów iakoto Włochów, Piemontczyków, Neapolitańczyków, tedy zabronionym jest tymże wstęp do Królestwa, nawet w powrocie do oyczyzny, jeżeli nie mają należnych paszportów wydanych przez Władze Kraju, z którego są, lub przez Posłów i Konsulów tychże krajów, i to w takim sposobie, że ciż przepisują im drogę do oyczyzny. Gdyby zaś wnosili, że w kraju, z którego przybywają nie mają dyplomatycznego ni handlowego ich narodu Ajenta, i okazaliby inne paszporty, więc i w takim razie, iakkolwiek Władz miałiby paszporta, nie będą wpuszczeni.

Uwiadomienie zarządu mennicy przez Ministra Scharbu przyjęte, otwiera dla wszystkich artystów francuzkich pole do ubiegania się, kto z nich zrobi najpiękniejszy stepel na pieniądzu złoty 40 franków w sobie zawierający i srebrny 5 frank. Obadwa kunszt mistrze, którym Przysięgli naznaczą nagrodę, otrzymają po 10000 franków.

P. Chateaubriand wyjechał po swoją żonę do Neufchâtel.

Zjednoczone Niderlandy.

Król Jęgomość osądził za rzecz pożyteczną, rozpoznać, czyliby nie można wniść w ugodę z przedsiębiorcami delizansów względem statków parowych i bark publicznych, a to dla korzyści zarządu krajowego, aby przez połączenie jednego sposobu przewozu z drugim, powszechny przemysł iaki się codziennie rozwija, ożywić i wesprzyć, środki wspierające powiększyć i przez to bieg poczty w części lub zupełnie oszczędzić. Ztąd Wielkorządcy prowincyi przestać mają niezwłocznie wykazy takich wozów iak istniejących, a w pewnych czasach podróży odbywających, z uwagą, iak takowe przez niską cenę i t. d. szkodzą publicznym pocztom urządzeniom.

Przedsięwzięcie niderlandzkie wewnątrz wyspy Borneo w Indiach wschodnich dla podbicia niektórych dotąd wolnych Państw, zupełnie się powiodło. Rząd Niderlandzki będzie miał teraz większą część wyspy Borneo, począwszy od granic wschodnich Państwa Banjermassing aż do brzegów południowych Państwa Sambas. Zdobyte to obejmie wszystkie wyspy, mające kopalnie złota i diamentów. W posiadłościach tych są nietylko Malaje lecz także Chinczycy i krainowcy.

W ł o c h y .

W d. 21. Sierp. wyszło w Rzymie następujące obwiezczenie:

»Belizaryusz Cristal di, Prałat domu Jego Świątobliwości Papieża Leona XII. i Jeneralny Podskarbi: Ponieważ teraz zbliżają się do końca likwidacyi rozmaitych gatunków długu publicznego państw pspieczkich, którego ustalenie przez prowizyę wieczystą po 5/100 jest przepisane, zatem Jego Świątobliwość i Pan nasz Leo XII. szczęśliwie nam panujący, rozkazał raczył, aby WPanom przełożony został projekt do utworzenia kasy umarżającej, który jest przez *Motoproprio* z d. 6. Lipca 1816 był ogłoszony i aby wspomniany dług bardziey jeszcze był zaręczonym, chce wyraźnie Jego Świątobliwość, by ta kasa zaprowadzona została z początkiem 1825. Podczas, gdy będzie przygotowywanem co potrzeba dla tegoż urzędzenia, któremu poświęcone zostaną szczególne funduszy, do takich należą wypłata dożywotnich pensyi przyonych zwrocie do scharbu, ogół leżących sum i dochody z nasydroższych i naybardziey odznaczających się gróntów Państw Papieżkich; i gdy z drogiej strony jest przygotowywany system, zdolny, obieg i układy handlowe w publicznych papierach sprosioć i przypieszyć, raczył Jego Świątobliwość rozkazać, by odtąd dla ułatwienia kontrahentującym i sprzedającym ustata opłata od zapisywania ustalonych prowizyi wieczystych po skłudzie (*scudo*) prowizyi, od 5 Bajochi, bowiem takowe opisywanie od téj opłaty uwolnione, będzie można latwiej wykonywać i ponawiać. Stosownie do tego, oświadczamy w wykonaniu naywyższego rozporządzenia, iż odtąd wspomniana opłata, z której dochód zupełnie do publiczney kasy wpływał, ustaje.

Co się dotyczy innych opłat, używanych na korzyść cenzora i agentów wexlowych, więc takowe w swojej pozostają mocy, dopóki przy ogłoszeniu wyżej namienionego nowego systemu i w téj mierze takie nie będą przedsięwzięte urzędzenia, któreby się naystosowniej szemi okazały do połączenia korzyści sprzedaj-

ych i kupujących w spomnionem prowizyie wie-
 ozyste z korzyściami cenzora i sjentów za-
 usługi iakże iedni drogim czynią, a co się
 z własności maigoych z tém związek czynności,
 ai, nayslepię okaza.

Dań w rezydencyi naszey na górze Cito-
 rio d. 21. Sierpnia 1824.

W skutek rozporządzenia Papieżkiego z d.
 28. Sierpnia, nauki w Państwie kościelnem zo-
 stawac będą na przyszłość pod zarządem Kom-
 missyji z kilku Kardynałów złożonęj. W przy-
 szłości będą dwa główne Uniwersytety, ieden
 den w Rzymie a drugi w Bolonyi i pięć
 Uniwersytetów drugiego stopnia, mianowicie
 w Ferrarze, Perugyi, Camerino, Ma-
 cerata i Ferme. Główne Uniwersytety ma-
 ją przełożonego Arcy-Kancelerza, zaś drugie-
 go stopnia, Kancelerza. Arcy-Kancelerz Uniwer-
 sytetu Rzymskiego iest Kardynał Szambelan,
 zaś Bulońskiego tameczny Arcybiskup. Kancel-
 lerzami mniejszych: są Arcybiskupi lub Bisku-
 pi, gdzie Uniwersytet istnieje. W każdym U-
 niwersytecie iest cztery kollegia nauki, teolo-
 gicznęj, prawa, lecharskięj i filozoficznęj.
 Professorowie wybierani są przez konkursa.
 I Notaryusze podlegają kongregacyjom nauko-
 wym i odprawiają popis w Uniwersytecie. Szko-
 ły regulowanych zakonów i seminaryja bisku-
 pie nie należą do kongregacyi naukowych. Bez
 pozwolenia onych, nie może być żadna Akade-
 mia kunsztów i umiejętności utworzona; te które
 istnieją muszą od nich mieć potwierdzenie.

Jego Królew. Mość Xiążę Modeny po
 powrocie z Wiednia zjechał w d. 4. Wrześ-
 nia do Villegiatura Cattajo.

Podług wiadomości z Rzymu zmarł tam-
 że w d. 8. z. m. o godzinie 6 wieczorem Kar-
 dynał Severoli. Przez śmierć iego uwol-
 niony został znakomity urząd Prodotaryusza i
 Arcybiskupstwo w Viterbo. Pierwszy urząd
 ma być dany iak mówią Kardynałowi Galeffi.

N i e m c y.

Królestwo Ioh Mość Bawarscy opuściwszy
 w d. 5. Października wraz a rodziną swoją
 Nimfenburg, zajęli pałac w Monachium.

Wiadomości z Monachium z d. 22. t. m.
 zawierają zaspokaiszące doniesienie o stanie zdro-
 wie Królowej Jęj Mości Bawarskięj. Zdaje
 się, że zranienie żyły tentnęj nieznaczne, al-
 bowiem nie pociągło za sobą znaczne go krwi
 upływu, i lekarze zapewniają, że Królowa bę-
 dzie w krótko zdrowa.

W d. 4. Października Jego królewicowska
 Mość Xiążę Maximilian Saska i iego córka Xię-

niczka Amalia, wraz z orszakami iadąc do
 Włoch nocowali w Norynberdze.

Korrespondent Hamburski donosi
 z d. 22. Września: »Kommissyja dziesięciu
 Państw nad Elbą położonych, która zebrała się
 była w Hamburgu w miesiącu Stycznia dla
 przejrzenia zawartego aktu o żegludze na El-
 bie, zamknęła wczoraj swe posiedzenie.
 Jak słychać rzecz ta skończyła się przez wza-
 iemną zgodę, w zamiarze ustalenia na wieki
 przepisów aktu żeglugi na Elbie, za pomo-
 cą różnych odmian i uzupełnień dla mocnięsz-
 go połączenia związków zgody i wzajemnego
 między Państwami nadbrzeznymi zaufania. Że-
 gluga i handel nabyły wiele swobody i wspar-
 cia, tak przez sprostowanie tabelli wagi, przez
 skrócenie i sprostowanie rewizyi i przez nie-
 które stosowne policyjne prawidła.«

Pod dnem 4. Września, Xiążę Sasko-Mei-
 ningski nadał Kraiowi swoiemu konstytucyją. Dwu-
 dziesiętu i ieden członków stanowych wybierani
 będą stosunkowo ze Stanu Rycerskiego, miesz-
 czan i włościan. Z każdego tych trzech stanów
 miannie Panujący deputowanego; wybrany przez
 Xięcia ze Stanu rycerskiego ziemianin iest o-
 raz Marszałkiem, iесли przeciwno temu 2/3 Sta-
 nów nie sprzeciwiają się. Urzędnicy Stanu i
 Dworu nie są od wyborów wyjętymi; depu-
 towany z Stanu mieszkającego musi przynajmniej
 mieć rocznego dochodu 300 ZR., a ze stanu
 Włościan sześć gróntów na własność. Przeło-
 żeni Stanów są: Marszałek, dwóch Star-
 szych; Syndyk stały, którzy zastępują Stany
 pomimo seymn. Panujący może swego odmó-
 wie zatwierdzenia projektowi do ustawy bez o-
 kazania powodów.

Pod d. 9. Września stosownie do uchwa-
 ły Związku Niemieckiego wyszło w Królest-
 wie Hanowerskiem rozporządzenie, aby edykt
 cenzuralny ogłoszony w d. 14. Października
 1819 i nadał w mocy swoiey pozostał.

D a n i a.

Kazeza Kolegialna z d. Września za-
 wiera Król. rozporządzenie z 19. Artykułów,
 względem Konzulów Duńskich za granicą i iak
 się duńscy poddani względem nich mają zach-
 wywać. §. 1. Obeymaie przypiaj dla handlu-
 jących Duńczyków i żeglarzy, na przypadki,
 w których pomocy i opieki od Konzulów za-
 dać mają. §. 2. Zostawia wolność król. pod-
 danym polecać swe prywatne sprawy w cudzych
 krajach innym osobom, nie Konzulom, §. 3.
 Obowiązanie żeglarzy duńskich stosować się do
 przepisów, rozporządzeń i ostrzeżeń Konzu-
 łów, którzyby takowe w szczególnych wypad-
)((

kach wydali. §. 4. przepisuje jak się zachować mają poddani Duńscy podczas zachodzących sporów w krajach obcych, gdzie są ustanowieni Konzulkowie duńscy i t. d. ostatni Artykuł §. 9. stanowi iż każdy duński żeglarz, który do jakiegobądź obcego portu zawiaia i tam składa lub ładuje towary, winien iest tamiecznemu duńskiemu Konzulowi lub Wicekonzulowi zapłacić od każdego ładunku handlowego 12 szylingów w pieniądżach bankowych Rzeszy, czyli 3 szylingi w pieniądżach bankowych hamburskich.

Gazety publiczne z Kopenhagi z d. 25. Września donoszą: »Surowość z iaką w Uniwersytecie Kopenhaskim postępują podczas popisu nożniów prawa, sprawiła, iż w tym roku zgłosiło się tylko trzech do złożenia próby z zupełnego popisu.

P r u s s y .

W dniu 30. Września przybyli do Królowa Hrabstwo Flandryi (Książę następca Tronu Niderlandzkiego zamężną swoją) z orszakiem i dnia następującego wyiechali w dalszą podróż do Petersburga.

Richard Dammers Jenerałny Wikaryusz Apostolski i Proboszcz kapitoły w Paderbornio iest Biskupem Tiberiaszkim *in partibus* i Biskupem Paderborskim do wyswiecania xięży przez Papieża mianowany, poczem został przez Króla potwierdzony. W d. 2. Sierpnia wykonał przepisaną przysięgę.

K r a k ó w .

W d. 13. Września zszedł z tego świata JW. Stanisław Badeni były Rejent koronny, Orderu S. Stanisława i Ces. Austriackiego Leopolda Kawaler, mąż tak z życia publicznego jak prywatnego wielce szacowany, przeżył lat blisko 80.

K r ó l e s t w o P o l s k i e .

JW. Jenerał Hrabia Stefan Grabowski, zast. Ministra Sekretarza Stanu, wyiechał na powrót do Petersburga.

N Pan raczył, WJPana Bandkie Dziekana Wydziału Prawa w Uniwersytecie Warsza. mianować Kawalerem Orderu S. Stanisława III. Klasy.

Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, wydanem d. 3. Sierpnia r. b. Komora II. rządu Dąbrowa w Woiew. Płockiem, przenosi się do miasta Chorzel w temże Woiewództwie. — Innem postanowieniem wydanem d. 10. Sierpnia r. b. upoważniono (do dalszhey decyzji) Urząd skarbowy miasta San-

domierża do ekspedyiowania za poborem calkowitego cławychodowego, produktów rurowych i żelaza.

R o s s y i a .

Gazety Berlińskie donoszą z Petersburga z dnia 28. Września: »Wczoray iako w rocznicę koronacyi NN. Cesarstwa odprawiono uroczyste nabożeństwo w Cerkwi metropolitalney i oświecono miasto.

Pod dniem 16. Sierpnia wydał Cesarz następniący reskrypt do Metropolity Petersburgskiego Serafina: »Doniesiono mi, że WPan podczas swęj podróży zwiedził osady wojskowe w Gubernii Nowogrodzkięj, tamże odprawiles nabożeństwo, a wzywając błogosławienstwa Najwyższego, prosiles go o nieustanną pomysłność dla tego zakładu, Mam przeto przyjemność podziękować WPanu za tę wysokiego Kapłana czynność, bowiem iestem zupełnie przekonany, że żadna sprawa bez błogosławienstwa Bożego ani się rozpocząć ani trwać może. Porozumięj Moie W Pana modlitwie zostaje W Panu życzliwym.

Alexander.

Dawnięj namieniony ukaz, niedozwalający nowo przyhywającym Izraelitom wniyscia do Rossyi, pochodzi z nadzwyczajnego od lat kilka pomnażenia się tego narodu w prowincyisb pogranicznych Polskich. W obiedwoch Guberniisb litewskich i białoruskich liczą półtora miliona Izraelitów. Ukaz nakazujący, aby w ciągu roku, owiadczyli się, czyli chcą być rolnikami lub rzemieślnikami, lub kraj opuścić, ściśle iest wykonywanym.

W Marynarce Rossyyskięj mianowani są: Kontra Admirał Koropka, Lutochin i Ogilvy, Wice-Admiralami, a Kapitanowie dowodzący Patarjuni, Motszaków, Hamilton i Miksinków Kontra-Admiralami.

Z Akademii Cesarzkięj wyszło tego roku 57 wychowanców. Do dnia 16. Września zawinęło do Kronsztaedu 792 obcych okrętów, a 737 wypłynęło. Między pierwszem było dwa okręty z Alexandryi pod banderą Szwedzką.

W ciągu miesiaca Sierpnia zawinęło do Rygi 55 okrętów a 93 wypłynęło. Ilość przybytych okrętów kupieckich od otworzenia się żeglugi w r. b. aż do 31. Sierpnia wynosi 661, zaś tych, które wypłynęły, 664.

Dnia 22. Września przybył do Petersburga król. Hiszpański Posel na Dworze Rossyiskim, Radea Stanu Don Juan Paer de la Cadena.